

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás

Vyšlo: 5.6.2013

Číslo: Ročník 23 (2013), Číslo 2

Sekce: Naše téma

Název článku: Rodina a knihovny obcí

Autor: Zuzana Ježková, Božena Blažková a Daniela Wimmerová

Zdroj: <http://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Zpravodaj-U-nas/Clanek.aspx?id=20130210>

Rodina a knihovny obcí

Zuzana Ježková, Božena Blažková a Daniela Wimmerová

V ČR je více než 2 700 knihoven obcí do 500 obyvatel a přes 2 000 knihoven v obcích od 501 do 3000 obyvatel.

Knihovny v obcích jsou součástí propojeného systému více než 6 000 knihoven, jehož služby využívá 40 % dospělé populace a většina dětí i mládeže.

Tyto knihovny jsou na venkově často jediným kulturním zařízením, kromě půjčování knih a periodik často fungují jako víceúčelové centrum poskytující místním občanům zázemí k jejich setkávání a organizující kulturní, vzdělávací i komunitní aktivity.

Co může knihovna v obci nabídnout rodinám:

Aktivity poskytované veřejnou knihovnou v místě mají pro rodiny preventivní a podpůrný charakter. Knihovny mohou působit jako neformální místa vzdělávání celých rodin – mohou vést k posilování rodičovských kompetencí, napomáhat harmonizaci rodinných vztahů i podporovat rodiny v péči o děti, atd. V obcích, ve kterých nefungují mateřská centra či kluby maminek, mohou knihovny poskytovat prostor k prevenci sociálního vyloučení maminek/tatínek na rodičovské dovolené. Svými programy, ve kterých aktivně propojují děti a seniory, přispívají knihovny ke zkvalitnění mezigenerační komunikace i k vzájemnému porozumění a toleranci mezi generacemi. Knihovny podporují aktivní pocit sounáležitosti s rodným krajem, vztah k místu, kde žijeme, vědomí svých kořenů a hrdosti na své předky. Neotřelými formami pěstují tolik potřebný pocit vlastenectví.

- Aktivity organizované knihovnou:
 - o pro celé rodiny (např. Den pro dětskou knihu, zapojení celých rodin do vytváření kreativních programů pro společně strávený čas)
 - § podpora aktivit tatínek s dětmi (programy na sobotní dopoledne, kdy maminky doma vaří – např. předávání dovedností svázaných s tradicemi oslav vánočních i velikonočních svátků, pátrání po místních tradicích)
 - § zpřístupňování regionální historie, propagace tradic, nejen pomocí regionální literatury, ale především rozličnými akcemi (poznávání významných osobností, literárně-historické vycházky, propagace tradičních řemesel, výstavy)
 - o pro rodiče a prarodiče (vzdělávání a besedy; s pomocí dobrovolníků je také možné zajistit po dobu konání přednášky doplňující program pro děti)
 - o pro děti – volnočasové aktivity a vzdělávací akce (besedy, společná čtení, seznamování s profesí tatínek/maminek, sepsání místních pověstí + vytváření místních pověstí)

- o pro maminky/tatínky (na rodičovské dovolené) s dětmi (programy mateřských center, vytvoření rodinného klubu atd.)
 - o pro seniory (vzdělávání – i v malé obci může knihovna zpřístupnit Univerzitu třetího věku prostřednictvím virtuálních kurzů; program trénování paměti, zájmové vzdělávání s lektorem–dobrovolníkem; klubové aktivity)
 - o pro seniory a děti (společné rukodělné aktivity – předávání dovedností; společné tvoření knížky na místní či rodinné téma; „pohádkové“ babičky pravidelně v knihovně čtou dětem; starší děti seznamují seniory s IT – kurzy PC, používání mobilů, čteček atd.).
- Aktivity podporované knihovnou pro společný čas dětí a rodičů doma (např. Škola naruby - projekt rodinného čtení Klubu dětských knihoven SKIP - a Celé Česko čte dětem, Čtení pomáhá, tematické kuffíky – soubory knížek, her a hraček na jednotlivá témata).
 - Informace knihovny pro rodinu:
 - o weby knihoven – odkazy na weby s prorodinnou tematikou, upozornění na Saferinternet, seznamy vhodné literatury pro rodiče, informace o aktivitách v místě a okolí pro rodiče s dětmi
 - o informace v knihovně - doporučení vhodné literatury pro rodiče, rozšíření výběru periodik o časopisy zabývající se výchovou, informace o možnosti meziknihovní výpůjční služby.

Mnohé z uváděných aktivit dělají i knihovny v maličkých obcích, mnohé by mohly dělat. Většinou by stačilo jen málo – vylepšit prostorové podmínky knihovny tak, aby se zde mohli lidé napříč generacemi scházet, a víceúčelově doplnit vybavení knihovny, aby si zde v bezpečném prostředí mohly pohrát děti, scházet se rodiče s malými dětmi, případně aby zde mohlo proběhnout i zdravotní cvičení starších žen.

Pak už stačí dát v obci vědět, že knihovna je tím místem pro scházení se, pro zjišťování potřebných informací a zájmové vzdělávání i místem pro společné aktivity. Aktivity, které dávají dohromady jednotlivce, rodiny i celou komunitu místa.

Cíle:

Využít potenciálu veřejných knihoven v obcích a podpořit jejich přeměnu v místa neformálního setkávání a vzdělávání občanů.

Věnovat pozornost prostorovému zajištění a vybavení venkovských knihoven, umožňujícím pestrost programů v příjemném prostředí.

Podpořit v obci aktivizaci seniorů a maminek/tatínků na rodičovské dovolené a jejich dobrovolnické zapojování do vytváření programů knihovny.

Účelně využít celorepublikového systému knihoven a regionálních služeb knihovnám, v jejichž rámci je malým knihovnám poskytována nejen literatura, ale i další odborné služby.

Materiál „Rodina a knihovny obcí“, který vznikl z iniciativy knihoven přivítala pracovní skupina SPOV k Programu pro obnovu rodiny a doporučila ho k dalšímu projednání. Na jednání Spolku pro obnovu venkova materiál prezentoval ing. Florian. Starostům obcí – členům SPOV bylo doporučeno realizovat aktivity Programu na obnovu rodiny na úrovni jednotlivých obcí a prohlubovat spolupráci s knihovnami ve svých obcích v duchu výše uvedeného materiálu.

Toto je náhledový mód dokumentu **Tisk článku**. [Zavřít](#) náhledový mód.

© 2000-2010 Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové · pujcovna@svkhk.cz · knihovna@svkhk.cz